VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Zagranicznych**
(nr 30)
z dnia 21 czerwca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 30)

21 czerwca 2016 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Tyszkiewicza (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r., (druk nr 553), wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 617), w zakresie działania Komisji:

1) część budżetowa 45 – Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej,

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) dotacje podmiotowe i celowe,

2) część budżetowa 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31, 57 i 72;

3) dotacje podmiotowe,

4) państwowa osoba prawna – Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. (druk nr 618) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Ziółkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami oraz **Bogdan Skwarka** dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński** i **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji.

Witam panie i panów posłów. Witam pana ministra Marka Ziółkowskiego podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli oraz przedstawicieli Ministerstwa Finansów.

Stwierdzam kworum oraz przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia wobec niewniesienia przeciwko niemu zastrzeżeń. Informuję, że doręczony państwu porządek obrad obejmuje następujące punkty:

W pkt 1 rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r., (druk nr 553), wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 617), w zakresie działania Komisji:

1) część budżetowa 45 – Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej,

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) dotacje podmiotowe i celowe,
2) część budżetowa 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31, 57 i 72;
3) dotacje podmiotowe,
4) państwowa osoba prawna – Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

W pkt 2 – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2015 r. (druk nr 618) w zakresie działania Komisji, zaś w pkt 3 sprawy bieżące.

Jeśli nie usłyszę głosów sprzeciwu, uznam proponowany porządek obrad za przyjęty. Sprzeciwu nie słyszę, zatem przystępujemy do realizacji porządku. Przechodzimy do rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu państwa. Wszyscy państwo otrzymali sprawozdanie MSZ, informację NIK oraz opinię Biura Analiz Sejmowych.

Bardzo proszę pana ministra Marka Ziółkowskiego o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo. Chcę przedstawić przybyłych ze mną dyrektorów z ministerstwa, którzy będą pomagać mi i państwu w uzyskaniu wyjaśnień oraz w doprecyzowaniu danych dotyczących budżetu. Szczególnie pragnę polecić dyrektora generalnego pana Dariusza Wiśniewskiego, który – wraz z zespołem – będzie udzielał dodatkowych wyjaśnień.

Realizacja budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych za ubiegły rok została szczegółowo przedstawiona w przesłanych Wysokiej Komisji materiałach. Chciałbym odnieść się do najważniejszych i wynikających ze specyfiki ministerstwa spraw związanych z budżetem państwa w części będącej w dyspozycji Ministra Spraw Zagranicznych.

Wydatki MSZ w 2015 r. były realizowane przez dysponenta części budżetowej oraz dysponentów trzeciego stopnia, wśród których wymienić należy: centralę ministerstwa, przychodnię lekarską służby zagranicznej, Polski Instytut Dyplomacji im. Ignacego Jana Paderewskiego oraz 157 placówek zagranicznych. Zgodnie z nowelizacją ustawy budżetowej na 2015 r., plan wydatków w części 45 – Sprawy zagraniczne i członkostwo RP w Unii Europejskiej wyniósł 1 678 000 tys. zł i stanowił 0,5% planu wydatków budżetu państwa.

W trakcie realizacji budżetu w 2015 r. plan wydatków w części 45 zwiększono z rezerwy ogólnej i rezerw celowych budżetu państwa o kwotę 175 000 tys. zł, z przeznaczeniem m.in. na: sfinansowanie zadań z zakresu pomocy rozwojowej i humanitarnej, opłacenie zadośćuczynień zasądzanych wyrokami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, pomoc dla repatriantów, sfinansowanie zadań w dziedzinie współpracy z Polonią i Polakami za granicą.

Realizacja wydatków w 2015 r. zamknęła się kwotą 1 821 000 tys. zł, tj. 98% planu po zmianach. W budżecie resortu spraw zagranicznych znaczną pozycję stanowiły wydatki związane z funkcjonowaniem placówek zagranicznych i dotyczyły działalności 88 ambasad, 7 stałych przedstawicielstw przy organizacjach międzynarodowych, 33 konsulatów generalnych, 24 instytutów polskich, 2 agencji konsularnych, 1 konsulatu i 2 innych placówek – Warszawskiego Biura Handlowego w Tajpej i Biura Przedstawiciela RP przy Palestyńskiej Władzy Narodowej w Ramallah.

Na rok 2015, zgodnie z nowelizacją ustawy budżetowej, zaplanowano dochody w wysokości 415 000 tys. zł. Podstawowym źródłem dochodów w minionym roku były opłaty za czynności konsularne. Pozostałe dochody zrealizowane w ramach MSZ to głównie zwroty dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości i wpływy z różnych dochodów dotyczące rozliczenia z lat ubiegłych. Wielkości te w większości są trudne do precyzyjnego prognozowania. Ostateczne wykonanie dochodów budżetowych w 2015 r. wyniosło 238 000 tys. zł.

Ministerstwo realizowało zadania określone w priorytetach polskiej polityki zagranicznej na lata 2012-2016, do których należało m.in. umacnianie pozycji Polski w Europie, zapewnienie jej bezpieczeństwa, wspieranie interesów gospodarczych Polski i rozwój relacji z Polonią oraz Polakami za granicą. Polska przywiązywała dużą wagę do podtrzymania w Europie swojej silnej pozycji jako patrona i promotora polityki wschodniej

oraz jako wiarygodnego sojusznika w ładzie euroatlantyckim. Podejmowane działania miały szczególne znaczenie w kontekście kryzysu na Ukrainie. Podstawowym zadaniem służb konsularnych było zapewnienie optymalnej obsługi obywateli polskich przebywających za granicą oraz otoczenie stałą troską Polaków i osób polskiego pochodzenia stale zamieszkujących poza krajem.

Wysoka Komisjo, kierownictwo MSZ z należną powagą traktuje oceny i uwagi formułowane przez Najwyższą Izbę Kontroli. Daliśmy temu wyraz w realizacji zdecydowanej większości zaleceń pokontrolnych NIK sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r., w części 45 – Sprawy zagraniczne i członkostwo RP w Unii Europejskiej.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę o przyjęcie informacji o wykonaniu budżetu państwa w części 45 – Sprawy zagraniczne i członkostwo RP w Unii Europejskiej za rok 2015.

Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję panu ministrowi za informację.

Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos?

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Bogdan Skwarka:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli zastosowała przy ocenie części 45 opisową ocenę. Oznacza to, że były nieprawidłowości, ale nie na tyle duże, żeby zastosować ocenę negatywną, ale też nie na tyle małe, żeby sformułować ocenę pozytywną.

Pozytywnie oceniliśmy sprawozdawczość oraz dochody realizowane w części 45, natomiast pewne nieprawidłowości stwierdziliśmy przy wydatkach budżetu państwa, w tym głównie wydatkach inwestycyjnych. Dość niskie było wykonanie planu wydatków inwestycyjnych, bo na poziomie 87,5%. Jednym z problemów, z jakimi spotykamy się w kontroli, jest trudne planowanie inwestycji. Planuje się w budżecie inwestycje, które później z różnych przyczyn nie są realizowane, w ich miejsce realizowane są inne. Niekiedy inne też nie są realizowane. Tak było w ubiegłym roku. Dotyczyło to np. siedziby MSZ. Z różnych przyczyn, m.in. niezgodności z planem zagospodarowania przestrzennego inwestycja została wstrzymana. Problem dotyczył również zakupu nowej powierzchni przy ul. Karmazynowej. MSZ po przeglądzie swoich powierzchni doszedł do wniosku, że taka powierzchnia może być w ramach posiadanych nieruchomości wygospodarowana i nie trzeba kupować nowej nieruchomości.

Ponadto mieliśmy wątpliwości, które rozstrzygnięte zostały przez Kolegium NIK, co do możliwości finansowania z tzw. dochodów własnych zakupu nowych nieruchomości. Otóż środki własne, według przepisów prawa, służą remontom i odtworzeniu, to nie ulega wątpliwości. MSZ zakupił nową siedzibę konsulatu generalnego w Mediolanie. NIK uznała, że środki nie mogą być przeznaczone na zakup, ponieważ przepisy jasno stanowią, że chodzi tylko o remont i odtworzenie a zakup takowym nie jest.

Druga kwestia, która budziła nasze wątpliwości a która została wyjaśniona przez MSZ, dotyczyła sprzedaży nieruchomości w ambasadzie w Senegalu. Przyszły nabywca zagroził dużymi karami umownymi w wysokości prawie 1 mln euro, jeśli nieruchomość nie zostanie mu sprzedana. Otrzymaliśmy odpowiedź, że sprawa jest zamknięta, gdyż nieruchomość została sprzedana.

To najważniejsze kwestie związane z kontrolą części budżetowej 45.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę państwa posłów o pytania i wypowiedzi.

Czy są pytania do przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub Najwyższej Izby Kontroli? Nie ma pytań.

Ponieważ nie ma pytań, przystępujemy do głosowania nad przyjęciem sprawozdania.

Proponuję, aby na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych Komisję reprezentował pan poseł Piotr Pyzik.

Czy pan poseł wyraża zgodę? Dziękuję.

Wymogi formalne sprawiają, że przyjęcie sprawozdania głosujemy jednocześnie z wyborem posła sprawozdawcy na posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Taka jest formuła.

Proponuję, aby Komisja rekomendowała przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa. Proponuję również, aby poseł Piotr Pyzik reprezentował nasze stanowisko na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Kto jest za przyjęciem tego wniosku? (9) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (6).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię pozytywną.

Przystępujemy do rozpatrzenia sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w zakresie działania Komisji.

Czy przedstawiciel NIK chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu NIK Bogdan Skwarka:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli przedłożyła Sejmowi 205 informacji o wynikach kontroli, w tym 90 o wykonaniu budżetu państwa. Zrealizowała 144 tematy kontroli doraźnych. Przedstawiono 2501 wystąpień pokontrolnych. Sformułowano 5256 wniosków pokontrolnych, 87 wniosków *de lege ferenda*.

Jeśli chodzi o zakres działania Komisji, w 2015 r. nie prowadziliśmy takich kontroli, natomiast przeprowadziliśmy kontrolę, która dotyczyła MSZ i dotyczyła materii na styku działania Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Łączności z Polakami za Granicą, mam na myśli kontrolę wykonywania zadań w zakresie współpracy z Polonią i Polakami za granicą ukierunkowanych na podtrzymanie więzi z krajem i wspomaganiem migracji powrotnych. Kontrolą objęto centralę MSZ, trzy ambasady – w Dublinie, Londynie i Berlinie, Ministerstwo Edukacji Narodowej. Kontrola stwierdza, że brak było koordynatora pomocy dla Polaków i Polonii. Wynikało to m.in. z tego, że dopiero w sierpniu 2015 r. Rada Ministrów przyjęła program współpracy z Polonią i Polakami za granicą. Ponadto brak było mierników oceny. Nie wiadomo, czy cele, które miały być osiągnięte, zostały zrealizowane.

Obecnie kończymy prace nad przygotowaniem informacji o wynikach kontroli strategii „Sprawne Państwo” i Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji. MSZ dobrze wypadło w obu tych kontrolach, oceny będą pozytywne.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Czy są pytania, uwagi ze strony państwa posłów? Jeśli nie ma, to przystąpimy do głosowania.

Proponuję, aby Komisja rekomendowała przyjęcie sprawozdania z działalności NIK w 2015 r. Kto jest za? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię pozytywną w odniesieniu do sprawozdania NIK.

Czy w sprawach bieżących ktoś chciałby zabrać głos? Jeśli nie, stwierdzam, że na tym porządek obrad został wyczerpany.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Dziękuję państwu posłom i przedstawicielom resortu za uczestnictwo w obradach.